

บทที่ 9 การศึกษาของประเทศฟินแลนด์

1. ลักษณะสภาพทั่วไป (General Background)

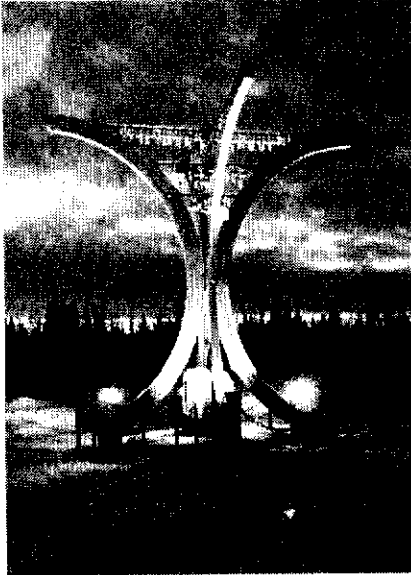
ประเทศฟินแลนด์เป็นอีกประเทศหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มสแกนดิเนเวียที่มีลักษณะประวัติศาสตร์อันยาวนาน โดยเฉพาะการใช้ชีวิตของชาวฟินแลนด์กับทะเลสาบ ลักษณะภูมิประเทศที่เป็นจุดเด่นของประเทศ คือ ประกอบไปด้วยทะเลสาบมากกว่า 60,000 แห่ง จนทำให้ฟินแลนด์ได้รับสมญานามว่าเป็น "ดินแดนแห่งทะเลสาบ" (The Land of Lake) ชาวฟินแลนด์จะเรียกชื่อประเทศของตนว่า "ซออเมเน ทาซาวาลต้า" (Suomen Tasavalta) ซึ่งแปลว่าดินแดนทะเลสาบ ประเทศนี้อยู่ระหว่างกลุ่มประเทศเสรีประชาธิปไตยกับกลุ่มคอมมิวนิสต์

ฟินแลนด์มีพื้นที่ทั้งหมด 130,119 ตารางไมล์ หรือ 337,000 ตารางกิโลเมตร ประชากร 4,991,000 คน (ข้อมูลปี ค.ศ. 1993) ส่วนใหญ่ใช้ภาษาฟินแลนด์ประมาณ 94 เปอร์เซ็นต์ ภาษาสวีเดน 6 เปอร์เซ็นต์ ทั้งสองภาษานี้ถือได้ว่าเป็นภาษาราชการของชาวสวีเดน ฟินแลนด์มีเมืองหลวงชื่อ เฮลซิงกิ (Helsinki) ซึ่งเป็นศูนย์รวมของความเจริญทุกอย่าง ชาวฟินแลนด์ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกาย Lutheran ซึ่งนิกายนี้จะคล้ายกับนิกายแคทอลิก อัตราการรู้หนังสือของพลเมือง 99 เปอร์เซ็นต์ ประเทศฟินแลนด์ปกครองในระบบสาธารณรัฐ (Webster's New Encyclopedic Dictionary, 1993 : 1542) ปัจจุบันฟินแลนด์ติดต่การค้าขายกับกลุ่มตลาดร่วมยุโรปและกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ รวมทั้งประเทศทางแถบเอเชีย เช่น จีน ญี่ปุ่น ไทย เป็นต้น สินค้าส่งออกและเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องยนต์

อุตสาหกรรมเหล็ก อุตสาหกรรมต่อเรือ และอุตสาหกรรมสิ่งทอ สำหรับฟินแลนด์เองก็ได้เปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทยมาเป็นเวลานาน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน

2. พัฒนาการทางการศึกษา (Development of Schooling)

ประเทศฟินแลนด์ตกอยู่ภายใต้การปกครองของสวีเดนเป็นระยะเวลาจนถึง 600 ปี และอยู่ภายใต้การดูแลของรัสเซียอีกเป็นเวลา 100 กว่าปี โดยเฉพาะในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 รัสเซียได้บุกเข้าโจมตีฟินแลนด์ ทำให้ฟินแลนด์ได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก และช่วงปี ค.ศ. 1917 นี้ทำให้ฟินแลนด์พยายามประกาศอิสรภาพในช่วงของสงครามโลกนั้นประเทศได้พยายามประกาศตัวเป็นอิสระถึง 2 ครั้ง ที่เรียกว่า สงครามฤดูหนาว ค.ศ. 1939 – 1940 (The Winter War of 1939 – 1940) ซึ่งเป็นสงครามครั้งแรก ส่วนครั้งที่สองเป็นสงครามต่อเนื่อง ค.ศ. 1940 – 1944 (The Continuation War of 1941

– 1944) ถึงแม้ว่ารัสเซียจะมีบทบาทเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง รวมทั้งการวางแผนการศึกษา แต่ปรากฏว่าฟินแลนด์ก็ยังไม่ให้ความสำคัญแก่ระบบการศึกษาของรัสเซีย ฟินแลนด์จะนิยมระบบการศึกษาของสวีเดนมากกว่า

การศึกษาในสมัยโบราณของฟินแลนด์จะขึ้นอยู่กับวัดหรือศาสนสถานเป็นสำคัญ พระสงฆ์ (Briest) ของศาสนาเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ส่วนมากจะเรียนเพื่อการเป็นพลเมืองดี (Civic responsibilities) และท่องจำคัมภีร์ไบเบิล (Bible) นอกจากนี้การที่นักเรียนได้นั่งฟังผู้ใหญ่คุยกัน (Forum) จะเป็นการเพิ่มความรู้ของเด็กนักเรียนอีกด้วย

ประเทศฟินแลนด์มีการเปลี่ยนแปลงการศึกษาหลายครั้ง โดยเฉพาะสมัยที่ตกเป็นอาณานิคมของรัสเซียและสวีเดน ทำให้ฟินแลนด์เองต้องพยายามสร้างระบบการศึกษาและจุดมุ่งหมายการศึกษาของประเทศขึ้นใหม่

จุดมุ่งหมายของการศึกษา (Goals of the Education System)

จุดมุ่งหมายหลักของนโยบายทางการศึกษาของฟินแลนด์

1. เพื่อรักษาไว้ซึ่งการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกระดับของการศึกษา อันจะต้องสอดคล้องกับความต้องการ การดำเนินงานทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพัฒนาการทางสังคม

2. จะต้องให้การสนับสนุน การดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้ได้ซึ่งคุณภาพทางการศึกษา โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างอุปกรณ์การเรียนการสอนและสัดส่วนของครู (pedagogical resource)

3. เพื่อพัฒนาสามัญสำนึกทางการเมือง โดยเฉพาะค่านิยมแบบประชาธิปไตยและทัศนคติที่ดี ในขณะที่เดียวกันต้องมีความรับผิดชอบต่อความเป็นมนุษยชาติอันเป็นสิทธิพื้นฐานของทุกคน

4. เพื่อพัฒนาการศึกษาของนักเรียนที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมแตกต่างกันและสามารถที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้เพื่อการพัฒนาและรักษาไว้ทางด้านวัฒนธรรม

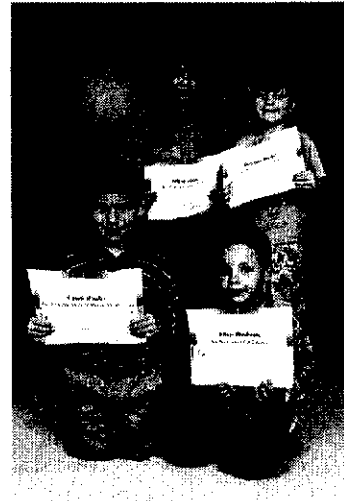
เมื่อพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของฟินแลนด์แล้วจะเห็นได้ว่า เป็นการมุ่งส่งเสริมถึงการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และได้เน้นหนักถึงการรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงาม จุดมุ่งหมายดังกล่าวนี้มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของฟินแลนด์ โดยเฉพาะในช่วงปี ค.ศ. 1970 และปี ค.ศ. 1980 ซึ่งเป็นช่วงระยะที่มีการปฏิรูปการศึกษา โดยใช้ระบบมัธยมศึกษาแบบประสม (Comprehensive - school system) ขึ้น กล่าวโดยสรุปแล้ว รัฐบาลของประเทศฟินแลนด์ได้พยายามกระทำการทุกวิถีการที่จะให้การศึกษาดำเนินไปในทิศทางหรือจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้

3. ระบบการศึกษา (Educational System)

ระบบการศึกษาของฟินแลนด์ก็เช่นเดียวกันกับระบบการศึกษาของประเทศอื่นคือ การศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Schooling) การศึกษานอกระบบโรงเรียน (Informal Schooling) และการศึกษาแบบอ้อมวิสัย (Non - formal Schooling) การศึกษาในระบบโรงเรียนนั้นแบ่งออกเป็น 4 ระดับคือ ระดับอนุบาลศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา

3.1 ระดับอนุบาลศึกษา (Kindergarten)

การเรียนการสอนในระดับนี้จะเริ่มรับเด็กตั้งแต่อายุ 4 - 7 ปี ซึ่งจะเป็นการเตรียมตัวเด็กในการพัฒนาการด้านต่างๆ รวมทั้งการปรับตัวเข้ากับเพื่อนใหม่ที่ ไม่เหมือนกับบริบทสังคมที่บ้าน การศึกษาในระดับนี้จะเน้นการดูแลเด็กซึ่งจะมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ทั่วไปตามหมู่บ้าน (Day Care Centers) จึงไม่มีวิชาใดเป็นหลัก (Core Courses) ในการเรียน แต่ส่วนใหญ่ทุกระบวนวิชา นั้นจะเป็นการฝึกการพัฒนาการทุกด้านให้แก่เด็ก การศึกษาในระดับนี้ถือได้ว่าเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้ปกครอง และการศึกษาในระดับนี้จะอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงสังคม (Ministry of Social Affairs)

3.2 ระดับประถมศึกษา (Primary Education)

เด็กจะเริ่มเข้าโรงเรียนเมื่ออายุ 7 ปีบริบูรณ์ ซึ่งจะเรียกว่า ประถมศึกษาระดับต้นเกรด 1 - 6 โรงเรียนระดับนี้ของฟินแลนด์จะใช้คำศัพท์ Comprehensive School ซึ่งจะเหมือนโรงเรียนประถมแบบประสมของอังกฤษ การศึกษาในระดับนี้จะถูกบรรจุไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาลว่ากระบวนการศึกษาต่างๆ อาจจะเสนอให้เทศบาลพิจารณาการเปิดกระบวนการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นนั้นๆ แต่โรงเรียนส่วนมากจะนิยมใช้หลักสูตรซึ่งสร้างโดยคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ วิชาส่วนมากสอนโดยครูประจำชั้น (อบรม ลินภิบาล, 2537 : 64)

3.3 ระดับมัธยมศึกษา (Secondary Education)

การศึกษาในระดับนี้แบ่งเป็น 2 ระดับ

1. โรงเรียน Comprehensive School ระดับสูง คือ จากเกรด 7 - 9 ซึ่งเทียบเท่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของการศึกษาไทย หลังจากปี ค.ศ. 1972 ที่มีการปฏิรูปการศึกษาภาคบังคับ การศึกษาในระดับนี้จะถูกกำหนดไว้ให้เป็นการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งหมายถึงว่าจะต้องเรียนชั้นประถมศึกษาเป็นเวลา 6 ปี และต้องเรียนในระดับศึกษาตอนต้นอีกเป็นเวลา 3 ปี นักเรียนที่จบจากมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วสามารถเลือกเรียนต่อได้ 2 ลักษณะ คือ มัธยมศึกษาตอนปลายและโรงเรียนฝึกวิชาหรือสถาบันต่าง ๆ ซึ่งเมื่อจบแล้วได้ประกาศนียบัตร

2. มัธยมศึกษาตอนปลาย จะใช้เวลาเรียน 3 ปี และในระดับนี้จะมีสาระให้นักเรียนสามารถเรียนได้ 2 โปรแกรมคือ โปรแกรมวิชาชีพ และโปรแกรมทางด้านวิชาการแต่ส่วนใหญ่แล้วนักเรียนจะนิยมเรียนวิชาสามัญในโรงเรียนมากกว่า ส่วนนักเรียนที่มีความถนัดทางด้านอาชีพเป็นพื้นฐานจะนิยมเข้าศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษามากกว่า สัดส่วนอาจารย์ต่อนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนี้จะประมาณ 1 : 20 คน ถ้านักเรียนเรียนในโรงเรียนสายสามัญเนื้อหาส่วนมากจะเป็นการเตรียมตัวเพื่อศึกษาหาข้อความรู้ในระดับสูงต่อไป แต่ถ้าเรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัยเทคนิคนั้นจะมุ่งเน้นทักษะเบื้องต้น แต่สามารถเรียนต่อให้เป็นผู้เชี่ยวชาญต่อได้

3.4 การศึกษาในระดับอุดมศึกษา (Higher Education)

มหาวิทยาลัยแห่งแรกของฟินแลนด์ตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1640 ที่เมือง Turku ใน สมัยนั้นการเรียนการสอนจะมีเพียง 4 คณะคือ คณะปรัชญา คณะเทวศาสตร์ คณะกฎหมาย คณะแพทยศาสตร์ ต่อมาเมื่อฟินแลนด์ตกอยู่ภายใต้การปกครองของรัสเซีย 1890 ถือได้ว่าเป็นจุดแห่งการเปลี่ยนแปลงทางอุดมศึกษา พระเจ้าซาร์อเล็กซานเดอร์ที่ I (Czar Alexander I) พระองค์ได้จัดการศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพทั้งหมด 20 สาขาวิชา นอกจากนั้นพระองค์ได้ย้ายศูนย์รวมทางการศึกษาไปที่เฮลซิงกิ (Helsinki) และเรียกว่า มหาวิทยาลัยจักรพรรดิอเล็กซานเดอร์ จนกระทั่งปี ค.ศ. 1917 ฟินแลนด์ได้ประกาศอิสรภาพแล้ว มหาวิทยาลัยจักรพรรดิอเล็กซานเดอร์ได้เปลี่ยนชื่อเป็น มหาวิทยาลัยเฮลซิงกิ (University of Helsinki)

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ปรากฏว่าโครงสร้างทางการศึกษาที่เน้นวิชาชีพได้รับความนิยมมาก โดยเฉพาะสโลแกนที่กล่าวว่า "เรียนแล้วทำงานไปด้วยกัน" (Work and Studies) อนึ่ง ในช่วงปี ค.ศ. 1980 การเรียนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจนั้น การอุดมศึกษาของฟินแลนด์ทำให้ประสบผลสำเร็จมาก เพราะปรากฏว่าในปี ค.ศ. 1980 มีเพียง 5 เปอร์เซ็นต์ของอัตราการทำงาน (Clark, B.R. and Neave, G.R., 1992 : 209)

การเรียนการสอน

การเรียนในระดับปริญญาตรีจะใช้เวลาเรียนประมาณ 5 ปี แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสาขาวิชาที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียน การเรียนกระบวนวิชาต่าง ๆ นั้นจะใช้เวลาประมาณ 5 หรือ 6 ปี ส่วนสาขาวิชาแพทยศาสตร์ ทันตแพทย์ สถาปัตยกรรมจะใช้เวลาเรียน 7 หรือ 8 ปี สำหรับการเรียนวิชาปริญญาโททางการศึกษานั้น ใช้เวลาเรียนประมาณ 10 ปี ส่วนการเรียนในระดับสูงกว่าปริญญาตรีจะมีอยู่ 2 ลักษณะคือ ปริญญาเอก (Doctorate degrees) และประกาศนียบัตรประกอบอาชีพ (Certificate) 2 ปีครึ่ง การที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท, ปริญญาเอก) จะได้รับประกาศนียบัตร การเรียนในระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชาใช้ระบบหน่วยกิต ซึ่งต้องเรียนอย่างน้อย 160 หน่วยกิต ส่วนนักศึกษาแพทย์จะเรียน 240 - 250 หน่วยกิต

การบริหารงานในระดับอุดมศึกษา

สถาบันต่างๆ ที่รายได้คณะที่หนึ่งงานทางด้านอุดมศึกษาและวิจัย (Department for Higher Education and Research) จะมีอำนาจในการทำงานต่าง ๆ เช่น การวางแผนทางการเงิน การพิจารณาโปรแกรมต่างๆ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีสิทธิเข้าเรียน การอนุมัติเงินสนับสนุนของแต่ละคณะนั้นขึ้นอยู่กับคณะกรรมการของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนเงินอุดหนุนของมหาวิทยาลัยจะต้องได้รับการพิจารณาจากรัฐสภาของประเทศก่อน (Parliament)

การบริหารงานของแต่ละมหาวิทยาลัยของแต่ละแห่งจะขึ้นอยู่กับอธิการบดี ซึ่งจะมีสำนักงานอธิการบดีกระจายการทำงานในอีกระดับหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นการกระจายการทำงาน ส่วนการจัดการเรียนการสอนจะเป็นภารกิจหลักของแต่ละคณะแต่ละภาควิชา

จะเห็นได้ว่าการบริหารงานของมหาวิทยาลัยในประเทศฟินแลนด์จะให้ความสำคัญในการมีอำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์การ (Institutionalization) โดยเฉพาะหลังจากที่มีการประกาศใช้กฎหมายการพัฒนามหาวิทยาลัยปี 1986 คือ การสนับสนุนและการมีอิสระในการทำวิจัย (To promote and undertake free research) การรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมและการเข้มแข็งทางการวิชาการ (To promote culture and academic education) หลังจากปี 1980 เป็นต้นมา โครงสร้างการกำหนดระยะเวลาเรียนในระดับปริญญาตรีได้เปลี่ยนไป เดิมนั้นนักศึกษาใช้เวลาเรียน 5 - 6 ปี ซึ่งปัจจุบันขึ้นอยู่กับความสามารถและการมีเวลาเข้าศึกษา นับเป็นการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศให้เป็นในทิศทางที่ดี

การวิจัยทางการศึกษา (Educational Research)

การวิจัยค้นคว้าถือว่าเป็นภารกิจอีกประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาในฟินแลนด์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในช่วงปี ค.ศ. 1940 และปี ค.ศ. 1950 เป็นช่วงแห่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านงานวิจัย และถือว่าเป็นหน้าที่โดยตรงที่จะต้องแสวงหาความรู้ใหม่ทางการศึกษา ดังนี้

1. การวิจัยทั้งหมดอยู่ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของกระทรวงศึกษา (Ministry of Education) และมีจุดมุ่งหมายในการวางแผนระบบการศึกษา
2. กรมวิชาการ (The Academy of Finland) มีหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบริหารงานทั้งหมด เช่น การจัดสรรเงินทุนทางการศึกษา ทางการพัฒนาการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์ และทางด้านสังคมศาสตร์
3. สถาบันทางการศึกษา โดยเฉพาะคณะศึกษาศาสตร์ จะต้องศึกษาค้นคว้าด้านวิธีการหรือกระบวนการต่าง ๆ แนวคิด ทฤษฎีทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของการเรียนการสอนต่อไป
4. มหาวิทยาลัย Jyuaskyla เป็นจุดศูนย์กลางของการวิจัยทางการศึกษา

3.4.1 การฝึกหัดครู (Teacher Training)

อาชีพครูถือว่าเป็นทรัพย์สินที่มีเกียรติของชาวฟินแลนด์ โดยเฉพาะในสมัยโบราณที่คนนิยมประกอบอาชีพนี้มาก แต่ปัจจุบันนี้อาชีพนี้ได้รับความนิยมน้อยลง กองการฝึกหัดครูจะเป็นผู้รับผิดชอบในการงานด้านฝึกสอน

ครูที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนแบบประสม (Comprehensive School) จะได้รับการฝึกอบรม จะต้องเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย และจะต้องทำการฝึกสอน (Pre - Teaching Course) สำหรับครูสอน 6 ปีแรกของโรงเรียนประถมศึกษาจะใช้เวลาศึกษาอย่างน้อยเป็นเวลา 2 ปี ซึ่งมีเอกสารและวิชาครู (Pedagogic) และครูประจำวิชาของ 3 ปีสุดท้าย มัธยมศึกษา ตอนต้น จะต้องได้รับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยก่อนในสาขาที่

ตนต้องการก่อนแล้วจึงจะมีการเรียนวิชาชีพครูภายหลัง หรือจะเรียนสลับกันไปในขณะที่เรียน

ปริญญาตรีก็ได้ ส่วนบุคคลใดที่มีความประสงค์อยากจะทำอาชีพครูก็ต้องเข้าเรียนวิชาครูได้ที่คณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ส่วนครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษา ต้องเรียนวิชาครูด้วยตนเองเพิ่มเติมอีก 1 ปี ในโรงเรียนสาธิตภายใต้การดูแลของคณะศึกษาศาสตร์ ส่วนครูที่สอนในโรงเรียนศึกษาศาสตร์ จะต้องเรียนในสถาบันเฉพาะ มีหลักสูตร 4 ปีครึ่ง ครูสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาต้องมีความเชี่ยวชาญในสาขาของตนและผ่านการฝึกสอนมาแล้วเป็นเวลา 1 ปี

3.4.2 การศึกษาวิชาชีพ (Vocational / Professional Education)

โดยธรรมชาติของหลักสูตรนี้จะอยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการการศึกษาวิชาชีพแห่งชาติ (National Board of Vocational) แต่อย่างไรก็ตามสถาบันต่างๆ ที่สอนเกี่ยวกับวิชาชีพจะสามารถสร้างหลักสูตรได้เองภายใต้การดูแลและแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาวิชาชีพแห่งชาติ การศึกษาวิชาชีพของฟินแลนด์แบ่งสาขาวิชาเรียนออกเป็น 3 สาขา

1. วิชาการศึกษาทั่วไป (General Education)
2. วิชาศึกษาวิชาชีพ (Vocational Education)
3. การฝึกอบรม (Practical and Training)

แต่การแบ่งเนื้อหาวิชาเรียนนั้นขึ้นอยู่กับสาขาวิชาและระดับการศึกษา ซึ่งบางสาขาวิชาการฝึกงานนอกสถานที่ที่ถือว่าเป็นเกณฑ์ในการจบการศึกษา

การศึกษาวิชาชีพจะเรียกว่า Basic Lines ซึ่งในแต่ละสาขาจะประกอบด้วย ชั้นการเรียนวิชาทั่วไป (General studies phase) และชั้นเฉพาะทาง (Specialization Phase) ฟินแลนด์สามารถจัดโปรแกรมมากกว่า 650 สาขาให้นักเรียนได้ศึกษา และในระดับใหม่ของการศึกษาวิชาชีพนี้จะมีวิชาอาชีพ (Career) ได้รับการปรับปรุงออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่คือ เรียนในระดับอุดมศึกษา และอีกลักษณะหนึ่งคือการจัดให้แก่ผู้ที่ประกอบอาชีพแล้วมาฝึกอบรมเพิ่มเติม

ถึงแม้ว่าโดยรวมแล้วรัฐบาลจะจัดเตรียมอุปกรณ์ทางการศึกษาให้แก่สถาบันต่างๆ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นเทศบาลเมืองต่างๆ สามารถจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนทางการศึกษาอีก รวมทั้งการจัดโปรแกรมการเรียนต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ

3.4.3 การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ (Adult and Special Education)

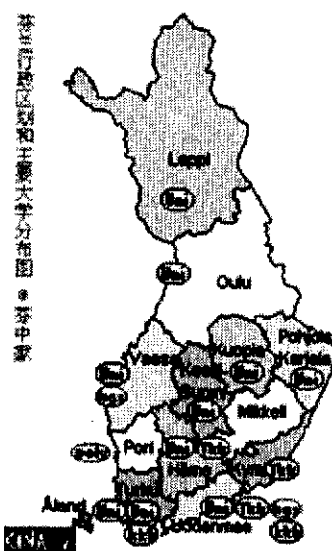
การศึกษาผู้ใหญ่ของประเทศฟินแลนด์ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและหน่วยงานเอกชนเป็นอย่างดี โดยเฉพาะการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับวิชาชีพแก่ผู้ใหญ่และผู้ที่อยู่ในวัยทำงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งโปรแกรมเหล่านี้จะเรียกว่า On - The - Job - Training เป็นโปรแกรมสำหรับคนที่ออกจากงาน (Retirement) องค์กรเอกชน เช่น บริษัท โรงงานอุตสาหกรรม ยังสนับสนุนโครงการศึกษาดูงานกับประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย อีกประการหนึ่งที่เป็นจุดเด่นของการศึกษาผู้ใหญ่ของฟินแลนด์ คือ บริษัท โรงงานอุตสาหกรรมจะมีห้องสมุดไว้ให้พนักงานได้ศึกษาค้นคว้า รวมทั้งห้องออกกำลังกาย (Sport Room) ให้บริการแก่พนักงานอีกด้วย

4. การบริหารงานการศึกษา (Educational Administration)

กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจมากสุดในการบริหารการศึกษา มีสำนักงานใหญ่ 2 สำนัก คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาสายสามัญ และคณะกรรมการการศึกษาสายวิชาชีพ นโยบายการศึกษากำหนดโดยกระทรวง มีคณะกรรมการ ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี เป็น ผู้ศึกษาปัญหาและแนวโน้มของการศึกษาในปัจจุบัน ตลอดจนทั้ง การทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาด้านต่างๆ เป็นข้อมูลประกอบ ในการตัดสินใจกำหนดนโยบายทางการศึกษา

คณะกรรมการการศึกษาสายสามัญ เป็นผู้บริหาร การศึกษาด้านสามัญศึกษา การศึกษา ผู้ใหญ่และห้องสมุด ประชาชน ประเทศฟินแลนด์ประกอบด้วย 11 จังหวัด แต่ละ จังหวัดจะมีสำนักงานการศึกษา ทำหน้าที่บริหารและนิเทศ การศึกษาและกิจกรรมด้านวัฒนธรรม แต่ละเทศบาลจะมี คณะกรรมการโรงเรียน ผู้อำนวยการหรือเลขานุการรับขอบงานด้านการศึกษา

เทศบาลเป็นผู้จัดโรงเรียนแบบผสม เด็กทุกคนต้องเข้าเรียน เทศบาลรับผิดชอบ
ในการจัดสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอนและคณะครู ตำราเรียน และบริการต่างๆ
โดยไม่คิดมูลค่า

โรงเรียนมัธยมศึกษาบางโรงเรียนเป็นของรัฐ บางโรงเรียนเป็นของเอกชนหรือเป็นของเทศบาล
การนิเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งของเอกชน ของรัฐ และของเทศบาลใช้ระบบเดียวกัน

โรงเรียนอาชีววะแทบทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการอาชีวศึกษาแห่งชาติ
โรงเรียนการป่าไม้ และโรงเรียนสังคมนาคราห์ อยู่ภายใต้คณะกรรมการแต่ละคณะโรงเรียน
อาชีวศึกษากลางดำเนินการโดยเทศบาล นอกจากนี้แล้วยังมีการฝึกงานและการฝึกอบรมระยะ
สั้นสำหรับคนที่ไม่มียานพาหนะและไม่มีทักษะ

การศึกษาระดับสามหรือระดับมหาวิทยาลัย อยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวง
ศึกษาธิการ ยกเว้น 2 แห่งที่เป็นของรัฐ กรมการอุดมศึกษาและวิจัยในกระทรวงศึกษาธิการ
มีหน้าที่รับชอบงานด้านอุดมศึกษา กรมนี้แบ่งออกเป็น 6 กอง แต่ละกองรับผิดชอบงานด้าน
ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย และมีคณะกรรมการที่ปรึกษาให้คำแนะนำ

งบประมาณ

เทศบาลได้รับงบประมาณจากรัฐ เพื่อดำเนินกิจการของโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา
ของรัฐได้รับงบประมาณของรัฐโดยตรง โรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนและของเทศบาลมีสิทธิได้
รับเงินสนับสนุนจากรัฐ ไม่เกิน 80% ของงบดำเนินงานทั้งหมด

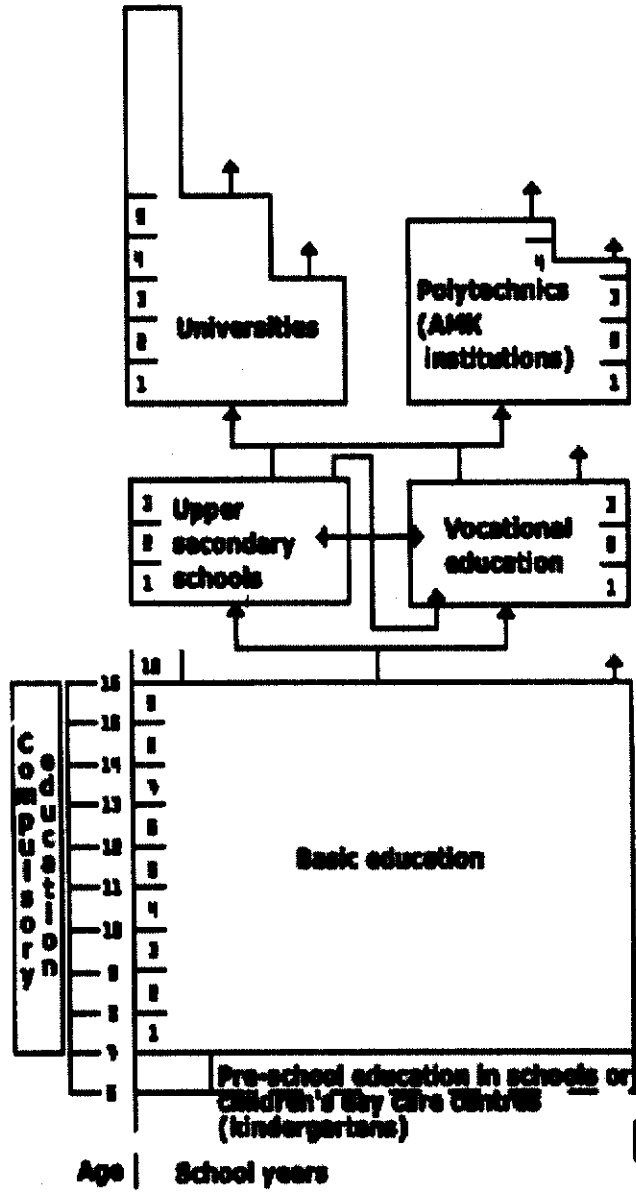
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาทุกคนจะต้องเสียค่าเล่าเรียน ยกเว้นโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตอนต้นของเทศบาล ค่าเล่าเรียนจะแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับโรงเรียน แต่ทั้งนี้รัฐบาลของ
ฟินแลนด์ก็มีกฎหมายที่จะให้การยกเว้นค่าเล่าเรียนแก่เด็กนักเรียน เด็กบางคนก็ได้รับการลดค่า
เล่าเรียน

5. บทสรุป (Conclusion)

การศึกษาของฟินแลนด์ถือได้ว่าเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีประวัติศาสตร์ทางการศึกษาอย่าง
ยาวนาน แต่ทั้งนี้ประเทศฟินแลนด์ก็ยังมีปัญหาในการจัดศึกษา ที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือ ปัญหา
การเข้าเรียน ความยืดหยุ่นและการทำงานแบบเป็นอิสระขององค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียน
รวมทั้งปัญหาในการจัดสรรงบประมาณ นอกจากนี้ปัญหที่เด่นชัดอีกประการหนึ่งคือ ความ

ความต้องการทางด้านกำลังคนที่มีการศึกษา (Educated Persons) ซึ่งรัฐต่างได้เสาะแสวงหา รูปแบบที่เหมาะสมเพื่อเป็นแนวทางการจัดการศึกษาต่อไป แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันฟินแลนด์เองได้พยายามสร้างรูปแบบทางการศึกษาทั้งการศึกษาภายในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน รวมทั้ง การศึกษาแบบอิตวิสัย เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมของฟินแลนด์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 นี้

ที่มา : www.leonadodavinci.fi/graf/edu_system_finland.gif

บรรณานุกรม

อบรม สนิทपाल. ระบบการศึกษานานาชาติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ โอ. เอส.
พรินติ้งเฮ้าส์, 2537.

Clark, B.R. and Neave, G.R. The Encyclopedia of Higher Education. Great Britain :
B.P.C. Wheatons Ltd., 1992.

Postlethwaite, T.N. The Encyclopedia of Comparative Education and National Systems
of Education. Great Britain : A Wheaton & Co. Ltd, 1998.

Webster's New Encyclopedic Dictionary. New York : Black Dogs & Leventhal
Publishers Inc.,1993.

www.leonadodavinci.fi/graf/edu_system_finland.gif

